

stillingsmand bør have Indfødsret, vil ikke kunne flaa til i ethvert Tilfælde. Jeg maa derfor gjen-tagende haabe, at man ved Gjennemsynet af vor Indfødsretslovgivning vil kunne faae en Veiledning til Bestemmelse af lignende Tilfælde. Den høitærede Minister har jo indrømmet, at Indfødsretslovgivningen trænger til et Gjennemsyn, trænger til en Reform. Den høitærede Minister udtalte, at det undersaatlige Forhold trænger ogsaa til en Reform; men det vilde dog vel ikke kunne siges — jeg ser ingen Grund dertil —, at dette Spørgsmaal er knyttet saa bestemt til Spørgsmaalet om Indfødsret, at Ministeren ikke derfor skulde kunne tage Gjennemsynet af Indfødsretslovgivningen op uden Hensyn til, at dette Forhold blev saa bestemt undersøgt. Den høitærede Minister har jo lovet, at Sagen skal tages under Overveielse, og at den kræver en Del Forarbejder, maa jo indrømmes, men de ere dog vel ikke saa store, at Sagen jo nok vil kunne gjenneføres i en temmelig nær Fremtid. Jeg opfattede den høitærede Ministers Udtalelse angaaende Cirkulæret af 3die Juni 1874 saaledes, at Ministeriet vil indpødemme Udvalgets Anmodning og vil gjennem sine Embedsmænd, gjen-nem Magistraten i Kjøbenhavn og gjennem Amtmændene, gaa vedkommende Andragere tilhaande, saaledes at der i Fremtiden ikke vil være saa megen Bøvlær tilstede ved Indgivning af Ansøgninger. Jeg forstod den høitærede Minister saaledes, at han gav os det Løfte, at med Hensyn til Løsningsaattester vilde Ministeriet væsentlig indpødemme Udvalgets Ønske. Jeg skal derfor ikke videre omtale disse to Spørgsmaal.

Justitsministeren (Nellemann): Jeg finder mig blot foranlediget til at gjøre den Bemærkning, at jeg ikke har sagt, at det var nødvendigt at sætte Spørgsmaalet om det undersaatlige Forholds Ordning, om dets Løsning og dets Stiftelse, i Forbindelse med Spørgsmaalet om Indfødsret. Jeg har sagt, at det er en Materie, som staar i naturlig Forbindelse dermed, og som efter min Mening mere trænger til at ordnes end selve Indfødsretslovgivningen, fordi den befinder sig i en endnu ufuldkommen Tilstand end denne, og fordi de praktiske Ulemper, som følge af den Ubestemthed, der hviler over denne Del af Lovgivningen, ere endnu mere sølelige end de Ulemper, som kunne slyde af, at Indfødsretslovgivningen er i en mindre tilfredsstillende Tilstand. Det ligger i Sagens Natur, at saa gamle Lovbestemmelser som de, der for Dieblirket omhandle Indfødsretten, ikke kunde forudsæ de forskellige Former og Maader, hvorpaa man antager Folk, men jeg er dog tilbøjelig til at mene, og jeg haaber, at den ærede Ordfører er enig deri, at Folk, der staa i et saa løst Forhold til Statstjenesten, at de f. Ex. kun ere antagne dagvis, ikke kunne antages at

være egentlige Bestillingsmænd, og som følge deraf heller ikke skulle have Indfødsret. Den eneste Ledetraad, som egentlig findes i Lovgivningen, er Bl. af 15de Januar 1776, der synes at forudsætte, at de Raagjældende ere saaledes knyttede til Statsinstitutionerne, at de have faaet en Slags skriftlig Ansættelse, idet der tales om, at i de „Breve og Bestallinger“, som skulde udstedes angaaende deres Ansættelse, skal det udtrykkelig bemærkes, at de ere Indfødte. Deres Forhold skal altsaa have en saa stor Grad af Fasthed, at der gives dem en Slags skriftlig Udnevnelse; men iøvrigt er det ganske vist meget vanskeligt at gjøre disse ældre Bestemmelser anvendelige paa saadanne nyere Forhold, som der utvivlsomt ikke har været tænkt paa, den Gang de bleve affattede.

Ordføreren (Hviid): Jeg skal ikke trække Forhandlingen længere ud, men kun gjøre en kort Bemærkning til den ærede Minister. Den ærede Minister indrømmede jo, at hans Udtalelser før skulde ikke saaledes fortaas, at Spørgsmaalet om det undersaatlige Forhold var knyttet saa nøie til Spørgsmaalet om Gjennemsynet af Indfødsretslovgivningen, at det sidste ikke kunde gjenneføres, uden at det førstnævnte burde følge med. Jeg haaber derfor, at den ærede Ministers Udtalelser maa fortaas saaledes, at der fra Ministerens Side ikke er mindste Hindring derfor, og at det sandsynligvis vil ske. Hvad angaar den sidste Bemærkning fra den ærede Minister med Hensyn til Forstaaelsen af Loven af 15de Januar 1776, da tror jeg at maatte fastholde min Bemærkning før, nemlig med Hensyn til de her fremhævede Exempler angaaende Bestillingsmænd ved Statsbanerne, at det dog vil være ikke blot helbigt, men endog temmelig nødvendigt, at man, for at afgjøre saadanne Tilfælde, maa have en Veiledning i Indfødsretslovgivningen.

Da ikke Flere begjærede Ordet, sluttedes Forhandlingen, og man gik til Afstemning, hvorved:

Lovforslaget (se Tillæg C. Sp. 5 — 10)

vedtoges enstemmig med 51 Stemmer.

Det bliver nu at tilstille Statsraadet.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Øneste Behandling af Indstillinger fra Udvalget for Andragender.
(Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 557 ff.)

Der var intet Ændringsforslag stillet.